

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра автомобільних доріг, геодезії та землеустрою
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

«02» вересня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Землепорядне проектування в інженерії
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Міське та комунальне господарство»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Кульбака Олеся Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення теоретичних основ і освоєння практичних методів землепорядного проектування і закономірностей функціонування землі як головного засобу виробництва, просторового базису і природного ресурсу для найповнішого, науково обґрунтованого, раціонального і ефективного використання земель.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	22		22
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	8		8
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	20		20
підготовка до контрольних заходів	20		20
виконання курсового проекту або роботи	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20		20
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: вивчення закономірностей організації використання землі як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів зростання продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і фінансових ресурсів; методів і технологій моделювання сталого землекористування; професійній і екологічній підготовці інженерів

Завданням дисципліни: дати студентам сучасні уявлення про: освоєння методики техніко-економічного обґрунтування, формування та організації території адміністративно-територіальних утворень, землеволодінь і землекористувань, складання схем і проектів землеустрою; оволодіти методами наукових досліджень, різними способами організації території та формування правового режиму землекористування, створення сприятливого середовища і поліпшення природних ландшафтів, розроблення системи заходів щодо збереження, відновлення і підвищення родючості ґрунтів, попередження деградації земель від негативних явищ.

Пререквізити дисципліни: «Інженерна геодезія», «Економіка будівництва», «Спецкурс зі зведення будівель, споруд та об'єктів цивільної інженерії».

Постреквізити дисципліни. Підготовка та захист кваліфікаційної магістерської роботи.

1. Підготовка до підсумкової атестації;
2. Доступ до навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Міське та комунальне господарство» СВО ПДАБА – 192мп – МКГ – 2020).

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі дослідницького та/або інноваційного характеру і практичні проблеми у професійній діяльності в галузі будівництва та цивільної інженерії, з поглибленим вивчення проблем, пов'язаних із організацією і управлінням міським та комунальним господарством, впровадженням енергозберігаючих технологій при експлуатації будівель і споруд, що передбачає проведення досліджень та впровадження новацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК3 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК7 – здатність до оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Професійні компетентності:

ПК2 – здатність складати, оформляти і оперувати технічною документацією при розв'язанні конкретних інженерно-технічних завдань у галузі будівництва та цивільної інженерії;

ПК12 – здатність орієнтуватись в теоретичних і практичних аспектах землеустрою в будівництві та цивільній інженерії;

ПК20 – знання нормативно-правових засад для забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні;

ПКВ5 – здатність здійснювати проектну діяльність у професійній сфері на основі системного підходу;

ПКВ8 – здатність використовувати на практиці діючу в Україні систему узгодження рішень, проектних розробок, будівництва, опорядження, реконструкції тощо.

Заплановані результати навчання. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати програмні результати навчання:

ПРВ5 – здійснювати проектну діяльність у професійній сфері на основі системного підходу;

ПРВ7 – володіючи існуючими розрахунковими та графічними пакетами прикладних програм, які мають сучасне застосування при формуванні міської забудови, використовувати їх на відповідних стадіях проектування та будівництва;

ПРВ8 – використовувати на практиці діючу в Україні систему узгодження рішень, проектних розробок, будівництва, опорядження, реконструкції тощо.

Методи навчання: практичний (досліди, вправи); наочний (ілюстрації, демонстрації, спостереження); словесний (пояснення, роз'яснення, розповідь, бесіда, інструктаж, лекція, дискусія); робота з книгою (читання, вивчення, реферування, швидкий огляд, цитування, складання плану, конспектування).

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні заняття.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Територіальний землеустрій					
1. Методологічні основи землевпорядного проектування.	6	2			4
2. Методика і технологія землевпорядного проектування.	8	2			6
3. Зміст, завдання та принципи територіального землеустрою.	6	2			4
4. Відведення земель для сільськогосподарських підприємств, організацій, установ і громадян у власність і користування.	8	2			6
5. Формування землекористувань та землеволодінь несільськогосподарського призначення.	6	2			4
6. Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок для різних потреб.	8	2			6
7. Інвентаризація земель.	8	2			6
8. Зміст та значення робочого проектування.	10	2	2		6
9. Природно-сільськогосподарське районування земель при здійсненні землевпорядного проектування.	10	2	2		6
10. Особливості землевпорядкування в районах розвинутої ерозії ґрунтів.	10	2	2		6
11. Особливості організації території в районах техногенного забруднення земель.	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 1	90	22	8	-	60
Усього годин	90	22	8	-	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Методологічні основи землевпорядного проектування.	2
2	Методика і технологія землевпорядного проектування.	2
3	Зміст, завдання та принципи територіального землеустрою.	2
4	Відведення земель для сільськогосподарських підприємств, організацій, установ і громадян у власність і користування.	2
5	Формування землекористувань та землеволодінь несільськогосподарського призначення.	2

6	Проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок для різних потреб.	2
7	Інвентаризація земель.	2
8	Зміст та значення робочого проектування.	2
9.	Природно-сільськогосподарське районування земель при здійсненні землевпорядного проектування.	2
10	Особливості землевпорядкування в районах розвинутої ерозії ґрунтів.	2
11	Особливості організації території в районах техногенного забруднення земель.	2
Усього годин		22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Теоретичні й методологічні питання формування (зміни) меж сільських населених пунктів	2
2	Аналіз використання земель.	2
3	Аналіз і проблеми складання проекту встановлення та зміни меж.	2
4	Зонування території населеного пункту з урахуванням їх придатності. Встановлення обмежень.	2
Усього годин		8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	20
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: управління у сфері землеустрою; схеми землеустрою; програми використання та охорони земель	20 7 7 6
Усього годин		60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний контроль, письмовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінювання.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковою оцінкою є оцінка зі змістового модуля 1.

Зі змістового модуля 1. Територіальний землеустрій

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 22 бали);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів);
- контрольної роботи за темами (максимальна кількість – 70 балів).

Відвідування студентом лекцій: був присутній, активно працював – 2 бали за лекцію; був присутній, але не працював – 1 бал; був відсутній – 0 балів.

Відвідування студентом практичних занять: був присутній, активно працював – 2 бали за практичне заняття; був присутній, але не працював – 1 бал; був відсутній – 0 балів.

Контрольна робота складається з двох рівнозначних теоретичних питань.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 35 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 35 балів;

– у відповіді студента допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 26-34 бали;

– у відповіді студента розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 17-25 балів;

– студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 9-16 балів;

– у відповіді студента містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-8 балів.

Порядок зарахування пропущених занять: відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача. Відпрацювання пропущеного практичного заняття здійснюється шляхом виконання і захисту розрахунків з практичної роботи відповідно до графіку консультацій викладача.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему, якщо пропущено практичне заняття – у формі виконання індивідуального розрахункового завдання. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

– надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про землеустрій. Закон України.
2. Земельний Кодекс України.
3. Мартянов В.П., Соловійов М.Ф., Токар А.В., Шиян В.Й. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства: Методичні рекомендації. – Харків: ХДАУ, 2001.
4. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М., та ін. Еталон технічної документації щодо встановлення обмежень і обтяжень у використанні земель сільськогосподарських підприємств. – К.: ІЗУ УААН, 2000.
5. Третяк А.М., Шквир М.І. Методичні рекомендації оцінки екологічної стабільності агроландшафтів та сільськогосподарського землекористування. – К.: ІЗУ УААН, 2001.
6. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. Методичні рекомендації щодо порядку розробки та складання земельно-агротехнічного паспорту сільськогосподарського формування. – К.: ІЗУ УААН, 2001.
7. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. Методичні рекомендації щодо процедури відновлення прав громадян на земельну частку (пай). – К.: ІЗУ УААН, 2000.
8. Новаковський Л.Я., Третяк А.М. Основні положення концепції розвитку земельної реформи в Україні. – К.: ІЗУ УААН, 2000. – 53 с.
9. Пастернак В.І. Проблеми формування землекористувань сільськогосподарських підприємств в умовах ринкової економіки: Монографія. – Львів: ЛДАУ, 2000.
10. Ступень М.Г. Використання земель населених пунктів: Монографія. – Львів: ЛДАУ, 2000.
11. Схема землевпорядкування міста (план земельно-господарського устрою міста). Тимчасові науково-методичні рекомендації. – Львів: ЛДАУ, 2000.
12. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. Тимчасові рекомендації щодо складання проектів встановлення меж землекористувань наукових установ, дослідних господарств, підприємств і організацій. – К.: ІЗУ УААН, 2002.
13. Третяк А.М. Землеустрій землекористувань асоціацій особистих селянських і фермерських господарств: Методичні рекомендації. – К.: ІЗУ УААН, 2003.
14. Третяк А.М. Наукові основи землеустрою: Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002.
15. Третяк А.М., Друга В.М. Землеустрій при формуванні меж територій, реалізації земельних та економічних інтересів сільських, селищних та міських рад: Методичні рекомендації. – К.: ІЗУ УААН, 2003.
16. Третяк А.М., Ліщенко Т.М., Шквар М.І. Складання проектів землеустрою при формуванні земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод: Методичні рекомендації, 2003.
17. Третяк А.М. Землевпорядне проектування. – К.: ІЗУ УААН, 2006.
18. Кривов В.М. Основи землевпорядкування: навч. посіб. для підготовки бакалаврів у вищ. навч. закл. II-IV рівнів акредитації. – К.: Урожай, 2008. – 324 с.

Допоміжна

1. Землевпорядна наука, виробництву і освіта XXI століття: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 20 квітня 2001 р.). – К.: Інститут землеустрою УААН, 2001. – 288 с.

13. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України - <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Міністерство аграрної політики та продовольства України - <http://www.minagro.kiev.ua/>
3. Державний комітет України із земельних ресурсів - <http://www.dkzr.gov.ua>
4. «Ліга» (законодавство, форум з питань застосування законодавства, в т.ч. земельного) - www.liga.net
5. ІАЦ «БІТ» - <http://www.legal.com.ua>
6. ЗАТ НІЦ «Леонорм» (нормативні документи зі стандартизації) - <http://www.leonorm.com.ua>
7. інтернет-сторінка з нормативними документами у галузі будівництва - <http://document.org.ua>
8. ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні» («Моя Земля») - інформаційна підтримка земельної реформи в Україні – <http://myland.org.ua>
9. Асоціація «Земельна спілка України» (заснована групою землевпорядних організацій та установ) - <http://zsu.org.ua>
10. Асоціація міст України (посилання на локальні нормативно-правові акти з питань регулювання земельних відносин) – www.auc.org.ua
11. Міжнародна благодійна організація «Екологія-Право-Людина» - <http://epi.org.ua>
12. Український центр менеджменту землі та ресурсів (проект технічної допомоги, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку; надає супутникові фотокарти) – <http://www.ulrnc.org.ua>
13. Центральне бюро Міжнародної Асоціації Геодезії - www.iag-aig.org
14. Форум землевпорядників України - <http://www.zemres.com>
15. Сервер на екологічну тематику – <http://proeco.visti.net>
16. Український науково-дослідний інститут проектування міст «ДІПРОМІСТО» (інформація з планування та забудови територій) - www.dipromisto.gov.ua
17. Український земельний ринок України (інформаційно-аналітичний портал) – www.land-ukraine.com

Розробник (О. М. Кульбака)

Гарант освітньої програми (Т. С. Кравчуновська)

Затверджено на засіданні кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою
Протокол від « 01 » 09 2020 року № 1